

PROSTETİST/ ORTOTİST

TANIM

Anatomik ve biyomekanik prensiplere göre hastayı değerlendirip gereksinimlerini belirleyerek, doğru malzeme ile uygun ortez-protezi seçen, tasarlayan ve yapan ayrıca yapılmasını denetleyen, yapılan ortez/protezi hasta üzerinde değerlendiren, hasta ortez/protez uyumunu sağlayan sağlık elemanıdır.

A GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,

a. Hizmetin yürütülmesi için gerekli organizasyon

- Hizmetin yürütülmesini sağlar,
- Atölye demirbaşlarını kullanımını bilir ve öğretir,
- Atölyedeki sağlık ve güvenlik tedbirlerini alır,
- Atölye için gerekli sarf ve demirbaş malzemelerinin teminini, bakım ve onarımının yapılmasını sağlar,
- Alanı ile ilgili hasta memnuniyeti için tedbir alır,
- İşyerinin ve uygulanacak protez ve ortezin hijyenini sağlar,
- Bilim doktoru/bilim uzmanı ile hizmetin yürütülmesi için gerekli organizasyon, araştırma ve geliştirmelere katkı sağlar,
- Ortopedik Protez ve Ortez tekniklerini hizmetin yürütülmesi için yönlendirir.

b. Tedavinin Uygulanması

- Klinik ekibin eşit üyesi olarak değerlendirme ve gereksinim duyulan protez/ortezin reçete edilmesinde aktif olarak yer alır; buna göre protez/ortez tasarlar,
- Protez/ortez ihtiyacı olan bireylerin cerrahi öncesi ve sonrası dönemde tedavi yöntemlerinin belirlenmesinde yardımcı olur ve tavsiyelerde bulunur,
- Hasta ve hasta aileleri ile ilgili beklenti ve ihtiyaçların saptanması da dahil olmak üzere ilgili bilgileri kaydeder ve bildirir,
- Hastalara ve ailelerine uygun bilgileri iletir,
- Uyguladığı alt ve üst ekstremité Protezlerinin kullanıcı eğitimine katkıda bulunur,
- Hastanın tedavi planlama ve karar verme aşamasına tam olarak katılımını sağlar.

PROSTETİST/ ORTOTİST

A-GÖREVLER

c. Fabrikasyon ve Tedavi

- Hastanın tedavisini etkileyebilecek fiziksel ve diğer ilgili özelliklerini tespit eder ve tanımlar,
- İhtiyacı olan bireylere tekerlekli sandalye önerilerinin yanında tekerlekli sandalyeyi etkin kullanma ve uygun postür ile oturmaya ilişkin tavsiyelerde bulunur,
- Protez - ortez tasarımının yanı sıra, yürümeye yardımcı cihazlar ile bunların malzeme ve bileşenlerinin seçimini yapar,
- Düzgün fabrikasyon için gerekli olan tüm değerlendirme, ölçümleri ve döküm işlemleri yapar,
- Optimal uyum ve ayar elde etmek için pozitif ve / veya negatif modelleri ve / veya tasarım ve / veya dijital görüntüler üzerinde gerekli modifikasyonları yapar,
- Montaj, statik ve dinamik uyum ve gerektiğinde ön eğitim ve kontrolünü gerçekleştirir,
- Protez veya ortezin üretimini gerçekleştirir ve/veya denetler,
- Verimliliği artırmak için optimal işleyiş metotlarını tanımlar ve tanıtır.

d. Değerlendirme ve Takip

- Ekibin diğer üyelerine tavsiyelerde bulunur ve hasta ile ilgili nihai değerlendirmelere doğrudan katılır.
- Hastaya veya aileye cihazın kullanımı ve bakımı hakkında talimatlar verir,
- Protez/ortezin bakımı, onarımı ve değiştirilmesi yanında takip prosedürlerine de katılır ve önerilerde bulunur,
- Uyum ve fonksiyonu en yüksek düzeye getirmek için, tanımlanan adımlardan herhangi birini değiştirebilir.
- Kendisine verilen klinik ve laboratuvar / atölye çalışmalarını yönetir; bunlara aşağıdakiler dahildir:
- Alet ve ekipmanların kullanımı ve bakımı,
- Güvenli çalışma ortamının ve prosedürlerin takibi,
- Malzeme temini ve uygun kayıt tutma.
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

PROSTETİST/ ORTOTİST

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Protez / Ortez tasarımı ve üretimi için gerekli ürünler ve malzemeler,
- Alüminyum, çelik, kompozit malzemeler, viskolelastik polimerler, termoplastik, polipropilen, akrilik, karbon fiber, deri, polietilen foam,
- Ortez / Protez tasarımı ve üretimi için gerekli başlıca alet ve makineler,
- Freze makinesi, Dikey bant zımpara makinası, Vakum makinesi, Dolap, Fırın, Plaka fırın, Montaj sehpası, Kompresör, Sütunlu matkap, Taş Motoru, Miyotester, Dikiş makinesi, Alçı raspası (balık sırtı ve yuvarlak) Kalça su terazisi, Gövde kumpası, İç çap ölçme aparatı (protez soketi), Tesviyeci mengenesi, Çekiç (300 gr), Kaportacı çekici, Plastik çekiç, Sürgülü kumpas (200 mm mekanik), Metal markalama pergeli, Gönye, Ege (balık sırtı ve yuvarlak), Alimunyum egesi, El zımba makinesi, Pafta hss m8, Perçin çekirme, Matkap ucu takımı 2-12, Nokta zımba, Perçin başı ezici, Perçin sökücü (3 ve 4 mm), Perçin dövme örsü, Eğim anahtarı (çift), Ege fırçası, Düz standart pense, Kargaburun, Yüksek ısı eldiveni, Üniversal ayarlı pense, Demir testeresi, T- allen anahtar takımı, Markalama mihrengiri, Lazer hizalama, Kurşun örs, Gonyometre, Matkap ucu, PoliVinilAsetat folyo ütüsü, Mafsallı tepe keski, Muhafazalı murç keski uçlu 30- 20 cm, Kılavuz pafta takımı 2-12, Alçı küreği, Metal makası, Dekopaj, Koruma kulaklığı, Tornavida düz takım, Tornavida yıldız takım, Toz emme aspiratörü, boru mengenesi düz keski Protez/ortez için uygun model oluşturmak üzere tarayıcı ile vücudun ilgili kısmının taranarak sayısal ortama yüklenmesi. Sayısal ortamda model ve tasarım yapma ve bunları modifiye etmek için PC kullanımı

PROSTETİST/ ORTOTİST

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Ortotist/Prostetist olmak isteyenlerin;

- El ve parmak becerisine sahip,
- Ellerini incelikle kullanabilen
- Şekil ve uzay ilişkilerini algılayabilen,
- Titiz ve dikkatli,
- Toz ve kimyasal maddelere karşı alerjisi olmayan kişiler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Prostetist-Ortotist hastanelerin rehabilitasyon birimlerine bağlı atölyelerde çalışırlar. Prostetist/Ortotist, doğrudan hasta servislerinden ve protez-ortez atölye çalışmasının yürütülmesinden sorumludur. Prostetist/Ortotist gerektiğinde uzman hekim, bilim uzmanı/bilim doktoru, fizyoterapist, ergoterapist, mühendis, psikolog ve sosyal hizmet uzmanı ile sözlü ve yazılı iletişim kurar.

Prostetist/Ortotistin esas görevleri engelli kişilere doğrudan hizmet sunma; protez ortez servis ve atölyelerinin yönetim ve gözetimi; eğitim ve öğretim; toplum hizmetleri, Araştırma Geliştirme ve yenileme çalışmalarıdır. Rehabilitasyon ekibinin bir üyesi olarak protez veya ortez ihtiyacı olan kullanıcılara, en uygun malzemeleri seçerek protez ortezlerin tasarımını ve yapımını gerçekleştirir, kullanıcı üzerinde biyomekanik uygunluğunu ve fonksiyonel etkinliğini inceler. Çalışma ortamı alçı ve alçı tozları ile kirlenmiş olabilir.

PROSTETİST/ ORTOTİST

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ortez/Protez bölümünde verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

Mesleğin eğitimine başlayabilmek için;

- Lise veya dengi okul mezunu olmak,
- YKS (Yüksek Öğretim Kurumları sınavı) kılavuzunda belirtilen giriş koşullarını taşımak,
- Meslek Yüksekokulları ile Açıköğretim Önlisans Programlarının; Dikey Geçiş Sınavı (DGS) Kılavuzunda belirtilen bölümlerinden mezun olanlar, ÖSYM tarafından açılan Dikey Geçiş Sınavı'nda başarılı oldukları takdirde “Protez/Ortez” lisans programına dikey geçiş yapabilirler.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Mesleğin eğitim 4 yıldır.

Mesleğin eğitiminde; anatomi, fizyoloji, biyomekanik, bilgi Teknoloji araçları, materyal teknolojisi, protez ortez bilimi, matematik, mantık, yabancı dil (İngilizce) gibi dersler verilerek bu mesleği tercih edenler için uzmanlaşabileceği bir alan konusunda alt yapı oluşturulmaktadır. Ortez Bilimi, Protez Bilimi, Bilgisayar Programlama, Mekanik-Biyomekanik, Malzeme, Biyoelektrik, Teknik Resim, Atölye Teknikleri ve İş Güvenliği, İletişim Becerileri, Travma Psikolojisi, Anatomi, Fizyopatoloji, Ortopedi ve Amputasyon Cerrahisi, Rehabilitasyon, Meslekte Etik gibi derslerle Yabancı Dil temel derslerdir. Ayrıca İktisat, Sağlık Hukuku ve Yönetimi gibi dersler alındığında Prostetist-Ortotist'in çalıştığı birimde veya kendisine ait yapım ve uygulama merkezinde görevini profesyonelce yürütmesi için katkı sağlayabilir.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Eğitimini başarı ile tamamlayanlara lisans diploması verilir.

PROSTETİST/ ORTOTİST

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Prostetist-Ortotist'ler; protetik ve ortotik üretim ve uygulamaların yapıldığı devlet, üniversite ve özel hastanelerin protez ve/veya ortez laboratuvarında iş bulma olanakları vardır. Sanayi ile işbirliği içerisinde protez ve ortez bağlantı parçalarının üretimi ile ilgili atölyelerde çalışabilirler. Ayrıca kendi açtıkları Protez-Ortez merkezlerinde hizmet verebilirler. Kendi açtıkları merkezlerin veya başka Protez-Ortez Yapım ve Uygulama merkezlerinin mesul müdürlüğünü yapabilirler.

Bununla birlikte hazır ortezlerin modifikasyonu, uygulaması ve satışı ile ilgili de devlet ve özel hastanelerde görev yapabilirler. Üniversitelerde ve araştırma kurumlarında mezuniyet sonrası eğitimlerine devam eden prostetist-ortotistler ise bilim uzmanı prostetist-ortotist ve bilim doktoru prostetist-ortotist unvanları ile araştırma görevlisi veya öğretim görevlisi olabilirler.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

Meslek eğitimleri süresince Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğünün vermiş olduğu öğrenim kredisi ve yurt hizmetlerinden yararlanabilirler.

Ayrıca, çeşitli resmi ve özel kurum/kuruluşlar tarafından sağlanan burslardan faydalanabilirler.

EĞİTİM SONRASI

Meslek eğitimi sonrası kazanç, kişinin iş tecrübesi ve nitelik ve çalışma süresine göre değişmektedir.

PROSTETİST/ ORTOTİST

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Lisans eğitimini takiben yüksek lisans ve doktora eğitimi alma olanağı vardır. İstendiği takdirde şartları da yerine getirmek suretiyle akademik personel olarak yükselilebilir.

Özellikle skolyoz ortezleri, bilgisayarlı ortamda ölçü alma, modelleme ve model modifikasyonu, myoelektrik üst ekstremité protezleri, akıllı alt ekstremité protezlerinin yapımı ve uygulamasına ilişkin kurs, hizmet içi eğitim ve seminerlere katılarak uzmanlaşabilirler.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

İş hayatındaki mesleki bilgi ve tecrübelerine göre üst görevlere yükselme olanağına sahiptir.

BENZER MESLEKLER

- Ortopedik Protez ve Ortez Teknikeri,
- Tıbbi Cihaz Üretim Teknisyeni.

PROSTETİST/ ORTOTİST

H- EK BİLGİLER

I- KAYNAKÇA

- Meslek Elemanları,
- Öğretim elemanlar,
- Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,
- Medipol Üniversitesi Protez Ortez Bölümü,
- International Society for Prosthetics and Orthotics
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması – 08,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>
- ÜNİ-VERİ <https://www.cbiko.gov.tr/projeler/uni-veri>,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası <https://www.iskur.gov.tr>
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>
- T.C. Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı <http://osym.gov.tr>
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri.

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.